

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Факультет іноземних мов
Кафедра східних мов та міжкультурної комунікації

**Матеріали до практичних занять
для студентів денної форми навчання**

Навчальна дисципліна

Китайська мова II

спеціальність	035 Філологія
освітня програма	Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова
факультет	іноземних мов

2024/2025 навчальний рік

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: ст.. викл. Кошелева І.В., викл. Нікітіна Ю.О. кафедри східних мов та міжкультурної комунікації

Матеріали схвалено на засіданні кафедри східних мов та міжкультурної комунікації

Протокол від “27” серпня 2024 року № 1

В.о. завідувача кафедри східних мов та міжкультурної комунікації

(підпис)

Юлія ЛАХМОТОВА
(прізвище та ініціали)

1. Загальні методичні рекомендації

Навчальна дисципліна «Китайська мова II» посідає провідне місце в системі професійної підготовки майбутнього перекладача китайської мови.

Метою навчальної дисципліни «Китайська мова» є формування у студентів іншомовної комунікативної компетенції і здійснення в процесі навчання виховання, освіти і розвитку особистості студента. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

– формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним. Уміння критично мислити та комплексно вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації власного наукового дослідження.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК8. Здатність працювати автономно та в команді. Вміння організовувати роботу в команді, розуміння всіх етапів командної роботи.

ЗК9. Здатність спілкуватися китайською та англійською мовами у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Оволодіння загальнонауковими знаннями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань у практичних ситуаціях.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на належному рівні, що гарантує достовірність результатів, валідність їх використання у конкретних умовах.

– формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Розуміння структури філологічної науки та її теоретичних основ, усвідомлення специфіки мовознавчого, літературознавчого та перекладознавчого компоненту, засвоєння ключових концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем сучасної філології.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, фонетичний, лексичний, граматичний рівні.

ФК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії й історії китайської мови, з порівняльного дослідження китайської й української мов.

ФК4. Здатність аналізувати просторові та соціальні різновиди китайської й англійської мов, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати китайську й англійську мови в усній та письмовій формі,

у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм китайської й англійської літературної мови та культури мовлення.

ФК14. Розуміння комунікативної діяльності як реалізації функції мови в різних суспільних ситуаціях.

ФК15. Володіння прагматичною та міжкультурною компетентностями з китайської й англійської мов.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями китайською, англійською й українською мовами усно та письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організовувати процес свого навчання та самоосвіти, постійно підвищувати фахову компетентність.

ПРН4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур і релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності та для філологічного забезпечення інформаційного простору.

ПРН7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН8. Знати та розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.

ПРН10. Знати норми літературної китайської й англійської мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН11. Знати принципи, технології та прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів китайською, англійською й українською мовами.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН13. Аналізувати й інтерпретувати твори світової літератури, визначати їхню специфіку та місце в літературному процесі.

ПРН15. Здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз китайськомовних та англословних текстів різних стилів і жанрів.

ПРН16. Знати та розуміти основні поняття, теорії та концепції східної та германської філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови та мовлення, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі східної та германської філології та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН19. Мати навички участі в наукових дослідженнях у галузі східної та германської філології.

Вивчення дисципліни «Китайська мова II» відповідно до навчального плану включає:

- практичні заняття;
- виконання завдань контролю знань;
- самостійну роботу студентів.

Програма практичних занять спрямована на реалізацію основних завдань курсу, а саме: забезпечити засвоєння студентами відповідної термінології; розвинути фахові навички та уміння майбутніх філологів-перекладачів; сприяти усвідомленню студентами необхідності ґрунтовної і всебічної підготовки до професії перекладача та його відповідальності за якість власної праці.

2. Теми практичних занять

7 семестр

Розділ 1. 测试你的生存技巧

- 1 Тема 1: “故事二则”, “测试你的生存技巧” робота з текстом, лексикою заняття № 1-13
。Грамматична тема: (就/全)看N的了/吧; 是(表示强调); 你V/Adj. 你的, 我V/Adj. 我的, 一面; 为.....所; 与其.....宁可; практичні вправи.

Навчальна мета занять: розвиток і вдосконалення навичок володіння відповідною лексикою та лексико-граматичними конструкціями китайської мови за темою, перекладу слів, сполучень та речень за темою, навичок читання, діалогічного та монологічного мовлення.

План занять:

1. Ознайомлення з лексикою, граматикую та лексико-граматичними конструкціями за темою.
2. Вивчення, читання, переклад, розбір тексту, відповіді на питання до тексту.
3. Виконання вправ на закріплення лексики, граматичних конструкцій.
4. Виконання вправ на закріплення словосполучень, сталих виразів, лексико-граматичних конструкцій, запам'ятовування відповідностей у двох мовах.
5. Поточні контрольні роботи на перевірку засвоєння матеріалу.

Навчальні питання:

- 1) 故事二则
- 2) 测试你的生存技巧
- 3) Грамматична тема: (就/全)看N的了/吧; 是(表示强调); 你V/Adj. 你的, 我V/Adj. 我的, 一面; 为.....所; 与其.....宁可; практичні вправи.

- 2 Тема 2: “乖乖回家之路”, робота з текстом, лексикою. Грамматична тема заняття № 14-18
:短语组合; 词语例解; 以致; 有着; практичні вправи.

Навчальна мета занять: розвиток і вдосконалення навичок володіння відповідною лексикою та лексико-граматичними конструкціями китайської мови за темою, перекладу слів, сполучень та речень за темою, навичок читання, діалогічного та монологічного мовлення.

План занять:

1. Ознайомлення з лексикою, граматикую та лексико-граматичними конструкціями за темою.
2. Вивчення, читання, переклад, розбір тексту, відповіді на питання до тексту.
3. Виконання вправ на закріплення лексики, граматичних конструкцій.
4. Виконання вправ на закріплення словосполучень, сталих виразів, лексико-граматичних конструкцій, запам'ятовування відповідностей у двох мовах.
5. Поточні контрольні роботи на перевірку засвоєння матеріалу.

Навчальні питання:

- 1) 乖乖回家之路

2) Граматична тема: 短语组合; 词语例解; 以致; 有着

- 3 Тема 3: “桑兰的微笑”, робота з текстом, лексикою. Граматична тема: V 到.....头上来, V1也V1不得, V2也V2不得; A跟B过不去; практичні вправи. заняття № 19-24

Навчальна мета занять: розвиток і вдосконалення навичок володіння відповідною лексикою та лексико-граматичними конструкціями китайської мови за темою, перекладу слів, сполучень та речень за темою, навичок читання, діалогічного та монологічного мовлення.

План занять:

1. Ознайомлення з лексикою, граматикую та лексико-граматичними конструкціями за темою.
2. Вивчення, читання, переклад, розбір тексту, відповіді на питання до тексту.
3. Виконання вправ на закріплення лексики, граматичних конструкцій.
4. Виконання вправ на закріплення словосполучень, сталих виразів, лексико-граматичних конструкцій, запам'ятовування відповідностей у двох мовах.
5. Поточні контрольні роботи на перевірку засвоєння матеріалу.

Навчальні питання:

- 1) 桑兰的微笑水果之王的味道
- 2) Граматична тема: V到.....头上来, V1也V1不得, V2也V2不得; A跟B过不去; практичні вправи.

- 4 Тема 4: “再平凡也可以活成一座丰碑”, робота з текстом, лексикою. заняття № 25-29
Граматична тема: 再.....也.....; (更/又)何况; (更/又)何况不V.....—V.....; практичні вправи.

Навчальна мета занять: розвиток і вдосконалення навичок володіння відповідною лексикою та лексико-граматичними конструкціями китайської мови за темою, перекладу слів, сполучень та речень за темою, навичок читання, діалогічного та монологічного мовлення.

План занять:

1. Ознайомлення з лексикою, граматикую та лексико-граматичними конструкціями за темою.
2. Вивчення, читання, переклад, розбір тексту, відповіді на питання до тексту.
3. Виконання вправ на закріплення лексики, граматичних конструкцій.
4. Виконання вправ на закріплення словосполучень, сталих виразів, лексико-граматичних конструкцій, запам'ятовування відповідностей у двох мовах.
5. Поточні контрольні роботи на перевірку засвоєння матеріалу.

Навчальні питання:

- 1) 再平凡也可以活成一座丰碑
- 2) Граматична тема: 再.....也.....; (更/又)何况; (更/又)何况不V.....—V.....; практичні вправи.

- 5 Тема 5: “从“鸡毛换糖”到“世界超市””, робота з текстом, лексикою. заняття № 30-35
Граматична тема: 千.....万.....; 百/千/万+把+量词; 依据;

практичні вправи.

Навчальна мета занять: розвиток і вдосконалення навичок володіння відповідною лексикою та лексико-граматичними конструкціями китайської мови за темою, перекладу слів, сполучень та речень за темою, навичок читання, діалогічного та монологічного мовлення.

План занять:

1. Ознайомлення з лексикою, граматикою та лексико-граматичними конструкціями за темою.
2. Вивчення, читання, переклад, розбір тексту, відповіді на питання до тексту.
3. Виконання вправ на закріплення лексики, граматичних конструкцій.
4. Виконання вправ на закріплення словосполучень, сталих виразів, лексико-граматичних конструкцій, запам'ятовування відповідностей у двох мовах.
5. Поточні контрольні роботи на перевірку засвоєння матеріалу.

Навчальні питання:

- 1) 从“鸡毛换糖”到“世界超市
- 2) Граматична тема: 千.....万.....; 百／千／万+把+量词;
依据; практичні вправи.

8 семестр

Розділ 1. 彩票

1. Тема 1: “彩票”, “燕子买房记” робота з текстом, лексикою. Граматична тема: 据统计; 要不是……(就)……, 就是……也……; 从……出发 практичні вправи. заняття № 1-9,5

Навчальна мета занять: розвиток і вдосконалення навичок володіння відповідною лексикою та лексико-граматичними конструкціями китайської мови за темою, перекладу слів, сполучень та речень за темою, навичок читання, діалогічного та монологічного мовлення.

План занять:

1. Ознайомлення з лексикою та лексико-граматичними конструкціями за темою.
2. Вивчення, читання, переклад, розбір тексту.
3. Виконання вправ на закріплення лексики та її перекладу.
4. Виконання вправ на закріплення словосполучень, сталих виразів, лексико-граматичних конструкцій, запам'ятовування відповідностей у двох мовах.
5. Вправи суто на переклад, які спираються на матеріал, що було вивчено за темою.
6. Поточні контрольні роботи на перевірку засвоєння матеріалу.

Навчальні питання:

- 1) 彩票
- 2) 燕子买房记故事二则
- 3) Граматична тема: 据统计; 要不是……(就)……, 就是……也……; 从……出发 практичні вправи.

2. Тема 2: “李连杰和他的‘壹基金’”, “谁在安排你的生活” робота з текстом, лексикою. Граматична тема: 哪有N这么V/Adj的; A意味着B; 人次(复合量词); 眼看(着) практичні вправи. заняття №10,5-19,5

Навчальна мета занять: розвиток і вдосконалення навичок володіння відповідною лексикою та лексико-граматичними конструкціями китайської мови за темою, перекладу слів, сполучень та речень за темою, навичок читання, діалогічного та монологічного мовлення.

План занять:

1. Ознайомлення з лексикою та лексико-граматичними конструкціями за темою.
2. Вивчення, читання, переклад, розбір тексту.
3. Виконання вправ на закріплення лексики та її перекладу.
4. Виконання вправ на закріплення словосполучень, сталих виразів, лексико-граматичних конструкцій, запам'ятовування відповідностей у двох мовах.
5. Вправи суто на переклад, які спираються на матеріал, що було вивчено за темою.
6. Поточні контрольні роботи на перевірку засвоєння матеріалу.

Навчальні питання:

- 1) 李连杰和他的 壹基金
- 2) 谁在安排你的生活购物

3) Граматична тема: 哪有N这么V／Adj的; A意味着B; 人次
(复合量词); 眼看(着) практичні вправи.

3. Тема 3: “代沟”, “错觉” робота з текстом, лексику. Граматична тема: 总而言之, V+数量(+N) 是+数量(+N); 可见; 再三 практичні вправи. заняття №20,5-28,5

Навчальна мета занять: розвиток і вдосконалення навичок володіння відповідною лексику та лексико-граматичними конструкціями китайської мови за темою, перекладу слів, сполучень та речень за темою, навичок читання, діалогічного та монологічного мовлення.

План занять:

1. Ознайомлення з лексику та лексико-граматичними конструкціями за темою.
2. Вивчення, читання, переклад, розбір тексту.
3. Виконання вправ на закріплення лексики та її перекладу.
4. Виконання вправ на закріплення словосполучень, сталих виразів, лексико-граматичних конструкцій, запам'ятовування відповідностей у двох мовах.
5. Вправи суто на переклад, які спираються на матеріал, що було вивчено за темою.
6. Поточні контрольні роботи на перевірку засвоєння матеріалу.

Навчальні питання:

- 1) 代沟
- 2) 错觉
- 3) Граматична тема: 总而言之, V+数量(+N) 是+数量(+N); 可见; 再三, практичні вправи.

4. Тема 4: “你是家养的还是野生的”, “公说公有理, 婆说婆有理” робота з текстом, лексику. Граматична тема: 把.....搬出来; 早晚／迟早; 看你V的(瞧你／V他V的), практичні вправи. заняття №29,5-37,5

Навчальна мета занять: розвиток і вдосконалення навичок володіння відповідною лексику та лексико-граматичними конструкціями китайської мови за темою, перекладу слів, сполучень та речень за темою, навичок читання, діалогічного та монологічного мовлення.

План занять:

1. Ознайомлення з лексику та лексико-граматичними конструкціями за темою.
2. Вивчення, читання, переклад, розбір тексту.
3. Виконання вправ на закріплення лексики та її перекладу.
4. Виконання вправ на закріплення словосполучень, сталих виразів, лексико-граматичних конструкцій, запам'ятовування відповідностей у двох мовах.
5. Вправи суто на переклад, які спираються на матеріал, що було вивчено за темою.
6. Поточні контрольні роботи на перевірку засвоєння матеріалу.

Навчальні питання:

- 1) 你是家养的还是野生的
- 2) 公说公有理, 婆说婆有理
- 3) Граматична тема: 把.....搬出来; 早晚／迟早; 看你V的(瞧你／V他V的), практичні вправи.

5. Тема 5: “俺爹俺娘”, робота з текстом, лексикою. Граматична тема: 多亏.....才.....; 反倒; V这V那; 以至; практичні вправи. заняття № 38,5-44,5

Навчальна мета занять: розвиток і вдосконалення навичок володіння відповідною лексикою та лексико-граматичними конструкціями китайської мови за темою, перекладу слів, сполучень та речень за темою, навичок читання, діалогічного та монологічного мовлення.

План занять:

1. Ознайомлення з лексикою та лексико-граматичними конструкціями за темою.
2. Вивчення, читання, переклад, розбір тексту.
3. Виконання вправ на закріплення лексики та її перекладу.
4. Виконання вправ на закріплення словосполучень, сталих виразів, лексико-граматичних конструкцій, запам'ятовування відповідностей у двох мовах.
5. Вправи суто на переклад, які спираються на матеріал, що було вивчено за темою.
6. Поточні контрольні роботи на перевірку засвоєння матеріалу.

Навчальні питання:

- 1) 俺爹俺娘
- 2) Граматична тема: 多亏.....才.....; 反倒; V这V那; 以至; практичні вправи.

6. Контрольна робота заняття № 45,5

3. Теми для доповідей

- 1.故事二则
- 2.测试你的生存技巧
- 3.乖乖回家之路
- 4.桑兰的微笑
- 5.再平凡也可以活成一座丰碑
- 6.从“鸡毛换糖”到“世界超市”
- 7.彩票
- 8.燕子买房记
- 9.李连杰和他的‘壹基金’
10. 谁在安排你的生活
11. 代沟
12. 错觉
13. 你是家养的还是野生的
14. 公说公有理, 婆说婆有理
15. 俺爹俺娘

4. Орієнтовний перелік питань для проведення підсумкового контролю знань з дисципліни

7 семестр (залік)

1. Тест з лексико-граматичного аспекту .
2. Тест з аспекту усної практики.

8 семестр (екзамен)

1. Тест з лексико-граматичного аспекту .
2. Тест з аспекту усної практики.

5. Методи контролю

Підсумковий контроль складається з тесту мінімальною кількістю питань – 20,

максимальна сума балів за підсумковий тест – 40 балів.

7 семестр - залік, 8 семестр – екзамен.

Кількість тестових питань в одному тестовому завданні має бути кратною п'яти. Кількість питань визначається об'ємом матеріалу, який перевіряється. Мінімальна кількість питань – п'ять. Оцінювання здійснюється за п'ятибальною шкалою, тобто оцінка 5 – це «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», оцінки 2, 1 – «незадовільно». Для виведення оцінки, якщо питань більше, ніж п'ять, використовується відповідний коефіцієнт, приміром: було 20 питань, на всі питання студент / студентка відповіли правильно, їхній бал вираховується наступним чином: $20 \text{ питань} : 4 \text{ (коефіцієнт)} = 5 \text{ балів}$, якщо відповіли на 16 питань правильно, то їхня оцінка – $16 : 4 = 4 \text{ бали}$; якщо було 25 питань, то – $25 : 5 \text{ (коефіцієнт)} = 5 \text{ балів і т.д.}$

6. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота	К/р	Разом	Підс. контроль	Сума
40	20	60	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	Чотирирівнева	Дворівнева
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

7. Рекомендована література

10. Рекомендована література Основна література

1. 发展汉语中级综合II. — 北京: 北京语言大学出版社, 2012. — 238 页.

Допоміжна література

1. 发展汉语中级阅读II. — 北京: 北京语言大学出版社, 2012. — 122页.
2. 发展汉语中级口语II. — 北京: 北京语言大学出版社, 2011. — 197页.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <https://news.baidu.com>
2. <http://www.people.com.cn>

12. Особливості навчання за денною та заочною формою в умовах продовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження військового стану)

В умовах продовження дії військового стану (Указ Президента України від 12.08.2022 року № 573/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні») освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання.